

Best Pracice เรื่อง"สถานีปุ๋ยหมัก ผักปลอดสาร จักรยานปั่นน้ำ" เพื่อการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์ EdPEx คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

หลักการและเหตุผล

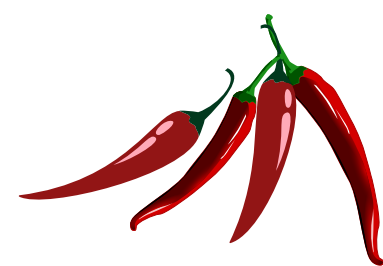
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ให้ความสำคัญกับระบบการทำกับองค์กรที่ปกป้องผลประโยชน์และดูแลบุคลากร นิสิต ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งประชาคมในมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งนับเป็นบทบาทโดยตรงของคณะฯ ที่ช่วยสนับสนุนการบรรลุพันธกิจด้านต่าง ๆ นอกจากนี้คณะฯ ยังมีความมุ่งมั่นในการทดแทนการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อบุคลากร นิสิต และสิ่งแวดล้อมของคณะฯ โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา คณะฯ ได้ดำเนินการ 3 กิจกรรมที่มีเป้าหมายในการการปกป้องและดูแลผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของคณะฯ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีสุขภาพทางร่างกายและสิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างต่อเนื่อง โดยกิจกรรมดังกล่าวประกอบด้วย

- (1) การจัดทำปุ๋ยหมัก
- (2) การปลูกผักปลอดสารพิษ
- (3) การนำวัสดุเหลือใช้ (จักรยาน) กลับมาใช้ใหม่ (reuse) เพื่อปั่นน้ำและใช้รดน้ำพืช ผัก และต้นไม้ต่างๆ ของคณะฯ ทดแทนการใช้พลังงานไฟฟ้า

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางด้านร่างกายที่ดีของบุคลากร นิสิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยของคณะฯ โดยการบริโภคผักปลอดสารพิษที่มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (2) เพื่อส่งเสริมและเพิ่มคุณค่าของขยะสีเขียวที่มาจากเศษใบไม้ หญ้าสดของคณะฯโดยการจัดทำเป็นปุ๋ยหมักเพื่อใช้ปลูกต้นไม้ทั้งไม้ดอก ไม้ประดับ ผัก ผลไม้ และบำรุงดิน
- (3) เพื่อส่งเสริมการทดแทนการใช้สารเคมีในการบำรุงรักษาและดูแลต้นไม้และพืชต่างๆ ที่อยู่สิ่งแวดล้อมของคณะฯ
- (4) เพื่อสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรและนิสิตของคณะฯในการนำวัสดุใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ (reuse) รวมทั้งลดการใช้พลังงานไฟฟ้า

วิธีดำเนินการ

ประชุมบุคลากรที่รับผิดชอบเพื่อให้ทราบถึงปัญหาของคณะฯ ที่เกิดจากเศษใบไม้ กิ่งไม้ หญ้าสด กิ่งจากการแต่งกิ่งและร่วงหล่นตามธรรมชาติ ซึ่งมีปริมาณมากในแต่ละวัน และเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายของบุคลากร นิสิต และสิ่งแวดล้อมของคณะฯ ประกอบด้วย 1) การปลูกผักปลอดสารพิษประเภทต่าง ๆ เช่น ผักบุ้ง ผักกวางตุ้ง 2) การจัดทำสถานีปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในการบำรุงดินและเป็นอาหารให้กับพืชและต้นไม้ต่าง ๆ 3) การนำวัสดุใช้แล้ว (จักรยาน) มาปั่นน้ำจากสระน้ำของคณะฯ

นำข้อเสนอแนะจากการบริโภคผักปลอดสารพิษของบุคลากร นิสิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มาปรับปรุงเพื่อการดำเนินการที่ดีขึ้น เช่น ประเภทต่าง ๆ ของผักปลอดสารพิษที่ต้องการให้คณะฯ ปลูกเพิ่มเติมระยะเวลาการให้บริการผักปลอดสารพิษ

ศึกษาเอกสารข้อมูล รวมทั้งขอคำแนะนำ ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักปลอดสารพิษ การทำปุ๋ยหมัก และวิธีการนำจักรยานที่ใช้แล้ว มาปั่นน้ำเพื่อรดน้ำต้นไม้ และผักต่าง ๆ ของคณะฯ

นำข้อมูลที่ได้มา กำหนดเป็นกรอบในการดำเนินงานที่เห็นแล้วว่าขั้นตอนเหล่านี้จะเป็นแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับทั้ง 3 กิจกรรม

ผู้รับผิดชอบหลักทำการตรวจสอบสภาพการปลูกผักปลอดสารพิษ การจัดทำปุ๋ยหมัก และการใช้จักรยานปั่นน้ำตามที่ได้สภาพจริง พร้อมรายงานให้กับคณบดีทราบในช่วงเวลาต่าง ๆ ตามที่กำหนด

สถานีปุ๋ยหมัก

จักรยานปั่นน้ำ

ปลูกผักปลอดสาร

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

- (1) บุคลากร นิสิต ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาคมในมหาวิทยาลัยบูรพา ได้บริโภคผักปลอดสารพิษประเภทต่าง ๆ เป็นประจำทุกเดือนและตลอดปี
- (2) คณะฯ สามารถลดการใช้สารเคมีที่ใช้ในการบำรุงดิน ผัก ผลไม้และต้นไม้ต่าง ๆ ของคณะฯ ได้ร้อยละ 100

เชิงคุณภาพ

- (1) บุคลากร นิสิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายนอกและภายในของคณะฯ ได้บริโภคผักปลอดสารพิษที่สดและใหม่ตลอดทั้งปี ซึ่งมีส่วนช่วยให้มีสุขภาพทางอาหารและร่างกายที่ดีและแข็งแรงขึ้น รวมทั้งมีช่วยในการลดค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน
- (2) บุคลากรและนิสิตของคณะฯ เกิดความตระหนักในเรื่องอาหารปลอดภัยและการทดแทนการใช้สารเคมีทั้งในสถานที่ทำงานและในการดำเนินชีวิตประจำวัน
- (3) ภูมิทัศน์ของคณะฯ มีสีเขียวมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความสวยงามสบายตาและร่มรื่นแก่ผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งทำให้แขกผู้มาเยี่ยมเยียนคณะฯ เกิดความประทับใจ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- (1) การมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนในการดำเนินการทั้ง 3 กิจกรรม ซึ่งได้แก่บุคลากรสังกัดกลุ่มงานบริหารทรัพยากรทางกายภาพของคณะฯ ที่เป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและสภาพของการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง รวมทั้งได้สร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินกิจกรรมที่ครบตามวงจรคุณภาพ PDCA
- (2) การมีส่วนร่วมของบุคลากรของคณะฯ ที่ประกอบด้วยคณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และนิสิตที่เข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดหลายปีที่ผ่านมา
- (3) ผักปลอดสารพิษของคณะฯ ซึ่งเป็นผลผลิตของทั้ง 3 กิจกรรม มีคุณภาพที่ดีทั้งลักษณะรูปร่างภายนอกและรสชาติเมื่อบริโภค

ประโยชน์ของ Best Practice

- (1) คณะฯ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากขยะสีเขียว ประกอบด้วยเศษใบไม้ หญ้าสด และเศษอาหารที่มีปริมาณเป็นจำนวนมากในแต่ละวันอย่างเป็นระบบ
- (2) คณะฯ ให้บริการที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากร นิสิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและนอกคณะฯ จากการบริโภคผักปลอดสารพิษที่ส่งเสริมการดำเนินการที่ปลอดภัย ลดการใช้พลังงานไฟฟ้า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของคณะฯ และมหาวิทยาลัยบูรพา
- (3) คณะฯ สร้างการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน วิชาการ และนิสิต ที่นำไปสู่การตอบสนองต่อวัฒนธรรมองค์การและส่งเสริมค่านิยมของคณะฯ ในประเด็นความร่วมมือร่วมใจเป็นหนึ่งเดียว (unifying) อย่างเป็นรูปธรรม

